

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

6. An in facultate Iubilæi absolvendi à casibus, & censuris reservatis
includatur absolutio abortus? Et docetur, quod casus abortus non est
amplius Papalis, sed Episcopalis. At verò, quando ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

agnoscere. Necare videtur non tantum is, qui partum præfocatur, sed etiam is, qui abiecit, & l. si mulierem ff. ad leg. Aquil. de sicariis. Si mulierem visceribus suis vim intulisse, quod partum suum abigeret, confiteri, eam in exilium Præles provincie exigit. Idemque habetur l. Divus, ff. de extraor. crim. & l. Cicero, ff. de penis & constat ex oratione pro Cluentio. Marcus Tullius cum esset in Asia, Milesiam mulierem capite damnavit, eo quod accepta à secundis hæredibus pecunia, si bi ipsi medicamentis partum abegisset. Si verò fetus nondum animatus erat, is cuius opera ejicitur, si sit honestæ conditionis, amissa bonorum parte, in insulam relegatur, si humilioris & inferioris sit conditionis, in metallum damnatur l. si quis aliquid, §. qui abortivis, ff. de penis.

RESOL. IV.

De penis procurantium abortum ex jure novo Sixti V. Ex p. 7. tract. 5. Ref. 4.

§. 1. **S**ixtus V. in Constit. 87. edita anno 1588. quæ incipit, Effrenatam, decernit in §. 1. eos, qui per se, vel per interpositas personas abortum factus animati procuraverint, percussione, venenis, medicamentis, oneribus, aliisve modis abortu secuto; & prægnantes mulieres, quæ præmissa scienter fecerint, teneri penis omnibus jure divino, canonico, & civili statutis contra veros homicidas.

2. Similiter §. 2. 3. 4. eosdem incurrere irregularitatem, unde nec promoveri possunt, nec si jam promoti sunt, ministrare, sed eo ipso omni privilegio clericali officio, & beneficio esse privatos, quæ sic vacatura reserventur dispositioni Papæ, atque inhabiles in futurum, etiam si delictum fuerit occultum. Et qui foro Ecclesiastico sunt subjecti, degradati tradantur foro seculari capitali pena puniendi.

3. §. 5. Similibus penis vult teneri eos, qui sterilitatis potiones ac venena propinaverint mulieribus, aut quo minus fetus concipiant, impedimentum præstiterint, consuluerint, ac auxiliari fuerint: nec non & mulieres quæ ea scienter sumpserint.

4. §. 6. Deturque in hoc crimine puniendo inter Iudices præventio contra quoscunque & testes jure inhabiles, suo arbitratu recipiant, & penis afficiant reos.

5. §. 7. & 8. Insuper prædictos omnes, qui vel uti principales, vel ut socij, consuevi ad tale facinus opem, consilium, favorem, potionem, aut medicamenta scienter dederint, aut etiam scribendo literas, vel apochas, vel aliis verbis, aut signis iuverint, aut consuluerint, ipso facto excommunicationem incurrant, à qua nequeant absolui (nisi in mortis articulo) nec etiam vi Iubilei, aut vigore Concilij Tridentini, nisi à Romano Pontifice, & similiter ab irregularitate, hac de causa contracta, ab eo tantum urgentissimis de causis dispensari possit. Non obstantibus, &c.

RESOL. V.

Quas penas Gregorius XIV. circa prædictam constitutionem Sixti V. moderavit? Ex part. 7. tract. 5. Resolut. 5.

§. 1. **G**regorius XIV. in Constit. 8. edita anno 1591. quæ incipit Sedes Apostolica, moderavit Bullam Sixti V. contra procurantes abortum. Vnde in §. 2. statuit, si fetus animatus fuerit, tam ad eos, qui

hactenus deliquerunt, quam in futuro deliquerint, præfocato à Sixto V. §. 1. §. 7. ut à peccato, & excommunicatione possit quilibet Presbyter tam secularis, quam regularis ad confessiones audiendas, & ad hoc casus specialiter per Ordinarium loci deputatus in foro tamen conscientie, absolvi: si verò fetus animatus non fuerit, penas abortum procurantium, & exhibentium mulieribus, & suscipientium venena sterilitatis, aut quocunque modo dantium auxilium, & consilium reducit §. 3. ad terminos juris communis, sacrorum Canonum, & Conc. Tridentini, tam quoad præterita, quam quoad futura, §. 4. Cætera verò omnia, quæ in Bulla Sixti continentur vult in suo robore manere.

His positis multæ extant circa præsentem materiam, curiosæ difficultates; Idem quæto.

RESOL. VI.

An in facultate Iubilei absolviendi à casibus & censuris reservatis includatur absolutio abortus? Et docetur, quod casus abortus non est amplius Papalis, sed Episcopalis.

At vero, quando Episcopus, seu Ordinarius generaliter concedit alicui Confessario facultatem absolviendi à casibus, & censuris sibi reservatis, tunc non censetur concessus abortus factus animati per Gregorij Constitutionem, nisi specificetur. Ex p. 7. tr. 5. Ref. 19.

§. 1. **R**espondeo quod negativam sententiam docuit Sup. l. 1. specifice, quod ait constare ex Bulla Gregorij XIV. incipiente, Sedes Apostolica, edita pridie Calend. Iunii 1591.

2. At certum est comprehendere; quia licet Sixtus V. in Bulla incipiente, Effrenatam, die 26. Novemb. 1588. editam afficiat abortum factus animati excommunicatione ipso facto incurrenda, illamque sedi Apostolicæ reservet, & decernat non censeri comprehensam in facultate generali absolviendi à censuris etiam per Iubileum concessa: nihilominus Gregorius XIV. in prædicta sua constitutione abstinuit prædictam reservationem, & facit potestatem cuiusque loci Ordinarii absolviendi à prædicta excommunicatione per se, vel per alium Confessarium ad id specialiter deputatum, ut tradunt Rodriq. in Bullam Cruciatæ, §. 9. n. 88. Quaranta verbo abortus, & Gavanti in manuali Episcopi, verbo abortus, num. 4. & verbo, absolutio, num. 36. ac proinde casus abortus non est amplius Papalis, sed Episcopalis. Casus autem Episcopales in Iubileo censentur omnes concessi, ut supra ostensum est. Quare dictum Lavorij procedit tantum quando Episcopus, seu Ordinarius generaliter concedit alicui Confessario facultatem absolviendi à casibus, & censuris sibi reservatis, tunc enim non censetur concessus abortus factus animati per dictam Gregorij Constitutionem, nisi specificetur. Et hæc omnia docet Angel. Bossius, tract. de Iubileo sect. 1. cap. 6. n. 1. & 2.

RESOL. VII.

Quis possit absolvere ab incursa excommunicatione propter abortum? Sed difficultas est, quænam dicatur Confessarius specialiter deputatus, ut possit absolvere ab excommunicatione propter abortum? Et notatur non posse Confessarium facilem absolvere penitentem, qui commisit abortum factus animati. Et quid de Religiosis virtute privilegiorum, si ad hoc per Previn